

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO VNITRA

Č.j.: OV—039/A—89

14. VII. 1989

~~TAJNĚ!~~

Výtisk č. 13

Počet listů: 11

Počet příloh: 12/14

DENNÍ SITUAČNÍ ZPRÁVA č. 84

Upozornění: materiál je určen výhradně k informaci adresáta.

Nesmí být rozmnožován a po využití podléhá do 10 dnů vrácení federálnímu ministerstvu vnitra (odboru analytiky a informací Vnitřní a organizační správy FMV).

1. Bezpečnostní situace v ČSSR

V průběhu 13. 7. 1989 nebylo zaznamenáno závažné narušení veřejného pořádku a klidu.

Pokračují nepřátelské reakce jednotlivců, vesměs anonymů, na veřejná odsouzení "Několika vět" občany v hromadných sdělovacích prostředcích.

Byly zaznamenány dva urážlivé anonymní dopisy a dva výhružné anonymní telefonáty ve Středoslovenském kraji, dále výhružný anonymní dopis namířený proti funkcionářům KSČ v Plzni, nacionalistický urážlivý dopis namířený proti stranickému a státnímu vedení /rovněž Plzeň/. Ve všech případech se po pachatelích pátrá.

Byl zjištěn výskyt dvou letáků na podporu P. CIBULKY /Karlovy Vary/ a hákových křížů /Chomutov/. Po pachatelích se pátrá.

V Chomutově bylo zjištěno rozšiřování "Několika vět" spolu s protikomunisticky zaměřeným fejetonem L. VACULÍKA. Po rozšiřovateli se pátrá.

Ve Středoslovenském kraji bylo zahájeno trestní stíhání dvou čs. občanů, kteří se v březnu 1989 dopustili jednání, jež je kvalifikováno jako tr. čin hanobení republiky a jejího představitele.

V průběhu 13. 7. 1989 nedošlo k závažné mimořádné události v čs. národním hospodářství, dopravě a spojích.

2. Nepřátelská činnost

b/ V Českých Budějovicích dochází k aktivizaci bývalých politických pracovníků krajské úrovně, vyloučených z KSČ. Kromě schůzek, praktikovaných do současné doby, bylo pro budoucno dohodnuto, že budou získávány "spolehlivé osoby", včetně členů strany, k rozšíření vlivu skupiny vyloučených i na ostatní okresy kraje. Další schůzky mají mít pravidelný interval /skupina má zatím 4 členy/. Informace z politické oblasti jsou těmto osobám poskytovány skupinou shodně smýšlejících osob z Prahy. Pokud jde o pamflet "Několik vět", uvedený okruh osob z Č. Budějovic se staví k podpisové kampani pod tento materiál odmítavě.

V nepřátelském prostředí v Brně je současná situace v ČSSR hodnocena jako reálná pro naplnění snah vnitřního protivníka s tím, že k jejich zhroucení by mohlo dojít pouze v případě zásadního obratu v SSSR, jinak rozhodně ne. Mezi tzv. konzervativními soc. státy /všechny kromě PLR a MLR a SSSR/ je "Praha" v tomto prostředí hodnocena jako "nejslabší článek řetězu" vzhledem k největšímu pohybu a tlakům na vedení tzv. nezávislými iniciativami.

Dne 12. 7. 1989 proběhlo u Krajského soudu v Hradci Králové odvolací líčení proti signatáři "charty - 77" S. PITAŠOVI /1957/, který byl Okresním soudem v Náchodě odsouzen pro trestné činy útoku na veřejného činitele k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 10 měsíců nepodmíněně se zařazením ve 2. nápravně výchovné skupině. Krajským soudem byl PITAŠOVI, který byl uznán vinným z uvedeného trestného činu, trest snížen na 6 měsíců odnětí svobody nepodmíněně, s nástupem výkonu trestu 14. 7. 1989. V průběhu jednání nedošlo k narušení klidu a veřejného pořádku, zúčastnilo se jej asi 30 signatářů a stoupenců "charty - 77" a dalších iniciativ.

Ve spojitosti se současnými vnitropolitickými i zahraničně-politickými posuny byla ve Východoslovenském kraji zaznamenána zesilující aktivita bývalých příslušníků ČSLA vyloučených z KSČ. Její podstatou jsou spekulace s možností navrácení vojenských hodností k získání hmotných výhod /důchody/ s tím, že se předpokládá, že budou "rehabilitováni".

Předsedovi MěNV Chomutov /Severočeský kraj/ byla poštou zaslána protisocialistická výzva "Několik vět" spolu s fejetonem L. VACULÍKA "Poslední slovo", obě pod nadpisem "Komunismus je bití". V textu fejetonu je čtenář mj. vyzýván k tomu, aby slovo "komunista" používal vůči členům KSČ jako nadávku. Po rozšiřovateli se pátrá.

Pokračují nepřátelské reakce na veřejná odsouzení "Několika vět" občany v hromadných sdělovacích prostředcích. Ve Středoslovenském kraji obdržel 2 urážlivé anonymní dopisy hrdina socialistické práce František VERBICH /Prievidza/; Martin FRANCISCI /Banská Bystrica/ za odsuzující stanovisko v deníku Pravda byl dvakrát telefonicky napaden urážkami a výhrůžkami zabitím. V obou případech se po pachatelích pátrá.

Vedoucí tajemník KV KSČ v Plzni obdržel anonymní dopis urážlivého charakteru s výhrůžkou fyzickou likvidací funkcionářů KSČ, s přiloženým výstřižkem snímku upáleného čínského vojáka. Po pisateli se pátrá.

CZV ROH Škoda Plzeň byl zaslán anonymní dopis s nacionalistickým textem, napadající nejvyšší stranické a státní představitele ČSSR slovenské národnosti a poukazujícím na údajné hospodářské "zvýhodňování Slovenska". Je podepsán "Svazem Čechů a Moraváků, bývalých důstojníků a vojáků z roku 1938". Po pisateli se pátrá.

V Karlových Varech byl zjištěn výskyt 2 letáků na podporu brněnského chartisty P. CIBULKY.

V čekárně autobusového nádraží v Chomutově byly zjištěny 2 hákové kříže s připojeným datem 21. 8. 1968.

V obou případech se po pachatelích pátrá.

V Lučenci /Středoslovenský kraj/ bylo zahájeno trestní stíhání čs. občanů G. VARGY /1967, zootechnik/ a T. DEMŮKA /1964, poštovní doručovatel/, kteří v březnu 1989 v klubu SSM v obci Pincina strhli se stěny vlajky ČSSR, SSSR a obraz prezidenta ČSSR po kterých šlapali /oba byli v podnapilém stavu/. Jsou stíháni pro trestný čin hanobení republiky a jejího představitele.

3. Negativní jevy a poruchy v čs. národním hospodářství

12. června 1989 havaroval letoun čs. výroby L 39 Albatros ozbrojených sil NDR. Při expertíze v Leteckých opravách Malešice bylo nyní na motoru letadla zjištěno, že příčinou katastrofy bylo vadné ložisko nízkotlaké turbíny. Tato ložiska, vyráběná v SSSR, byla v posledních letech nejčastější příčinou závad motorů, které proto musí být na letadlech předčasně vyměňovány, čímž vznikají značné finanční ztráty. Letecké opravy Malešice nemohou uvedená ložiska nakupovat u jiného výrobce a jsou proto nuceny při generálních opravách motorů používat nekvalitní sovětská. O situaci byla informována Správa letectva ČSLA.

Závod Geologický průzkum uranového průmyslu /GPUP/ Nové Město na Moravě /Jihomoravský kraj/ již po dobu 4 let vyvíjí snahu o uplatnění odpadní vody ze 3. patra těžebního úseku Brzkov, která je podle chemických rozborů vhodná bez jakékoliv úpravy pro kojení. Dosud však ani Jihomoravské vodovody a kanalizace, ani ministerstvo zdravotnictví neprojevíly zájem. Předpokládaný čistý zisk GPUP by činil asi 40 miliónů Kčs při ceně 1 Kčs/1 litr. V poslední době se nabídky chopilo JZD Agrokombinát Slušovice, které vodu bude používat při výrobě nealkoholických nápojů a z části vyvážet do Rakouska v cenové relaci 4 rakouské šilinky za 1 litr. Podle pracovníků GP UP je situace konkrétní ukázkou "nového myšlení" na ústředních orgánech. Byl informován územní stranický orgán.

Ve s.p. Vodohospodářské stavby Brno dochází ke zneužívání razítek a tiskopisů ve prospěch občanů PLR, kterým na základě falšovaných potvrzení o zaměstnání jsou umožňovány cesty do ČSSR. Tyto jsou zneužívány ke spekulacím se spotřební elektronikou. Cena takového "potvrzení" se na území PLR pohybuje kolem 40 000 zlotých. V případě je prováděna dokumentace.

Čs. podniky, přecházející na samofinancování, nemají z finančních důvodů zájem o výstavbu robotizovaných pracovišť, v důsledku toho došlo ve s.p. VUKOV Prešov /Východoslovenský kraj/

k značnému růstu zásob hotových výrobků na částku minimálně 3,3 mil. Kčs. Ze stejných důvodů byly již v roce 1988 likvidovány cestou Kovošrotu nadlimitní zásoby /hydraulické prvky a použitelné elektromotory/ v hodnotě asi 1,5 miliónu Kčs. Pracující s.p. VUKOV s takovým řešením situace nesouhlasí, kriticky se vyjadřují ke způsobu hospodaření i k nové organizační struktuře po zavedení státního podniku, která neumožňuje přímý kontakt vedení organizace s nejnižšími články výroby.

4. Nejzávažnější mimořádné události a kriminální trestná činnost

a) Mimořádné události v národním hospodářství a živelní pohromy

Dne 13. července 1989 v 08.30 hodin došlo v JZD Kalich Kamenice nad Lipou v obci Vočná (okr. Pelhřimov) k požáru kravína, při kterém bylo zničeno 90 tun sena a střecha objektu. Příčinou zahoření bylo pravděpodobně samovznícení sena. Ke zranění osob ani k úhynu skotu nedošlo. Způsobená škoda činí 148 000 Kčs. Bylo zahájeno stíhání ve věci pro trestný čin obecné ohrožení. Přesná příčina požáru se zjišťuje.

Vyšetřuje OS SNB Pelhřimov.

Dne 12. července 1989 ve 20.30 hodin došlo ve středisku živočišné výroby JZD Žehušice v obci Borek (okr. Kutná Hora) k požáru velkokapacitního skladu sena. Příčinou zahoření bylo pravděpodobně samovznícení. Ke zranění osob nedošlo. Shořením sena a poškozením objektu vznikla škoda asi 175 000 Kčs.

Vyšetřuje OS SNB Kutná Hora.

Dne 13. července 1989 kolem 15.30 hodin vznikl v Praze 6 Hošťálkově ulici požár rodinného domku majitele [REDAKCE] (nar. 1949). Pravděpodobnou příčinou zahoření je závada na elektroinstalaci. Ke zranění osob nedošlo. Shořením domku vznikla škoda ve výši asi 100 000 Kčs. Přesná příčina požáru se zjišťuje za účasti znalce.

Vyšetřuje OS SNB Praha 6.

b) Násilná trestná činnost

Dne 12. července 1989 kolem 18.30 hodin ve svém bytě v Pezinku (okr. Bratislava-venkov) podnapilý [REDAKCE] (nar. 1948, bytem Pezinok, dělník) při přecházení z jedné místnosti do druhé klopýtl o práh dveří a při pádu narazil na kuchyňský nůž, který držela v ruce jeho manželka [REDAKCE] (nar. 1953, plánovačka). Jmenovaný utrpěl bodnou ránu do srdeční krajiny a na následky tohoto zranění zemřel. Byla nařízena soudní pitva. Další okolnosti případu se zjišťují.

Vyšetřuje OS SNB Bratislava-venkov.

c) Majetková trestná činnost

Dne 12. července 1989 byl v Praze zadržen a je stíhán pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví [REDAKCE] (nar. 1960, bytem Praha 3, bez pracovního poměru, 1 x soudně trestán). Jmenovaný v době, kdy byl zaměstnán v Živnostenské bance v Praze 1 dne 23. června 1989 do zásilky [REDAKCE] (bytem Martin), uložil místo 33 500 tuzexových korun průklepový papír. Získaný finanční obnos částečně rozprodal nebo si ponechal pro vlastní potřebu. Tímto jednáním způsobil uvedené bance škodu 94 470 Kčs. Při domovní prohlídce bylo zajištěno 606 tuzexových korun a různá spotřební elektronika zakoupená v Tuzexu.

Vyšetřuje OS SNB Praha 1.

Dne 13. července 1989 byl v Praze 8 zadržen a je stíhán pro trestný čin podvodu [REDAKCE] (nar. 1967, bytem Praha 9, řidič). Jmenovaný se též den v Autobazaru v Praze 8 na Libeňském mostě pokusil podvodně získat osobní automobil zn. Renault v hodnotě 189 000, tím způsobem, že na poštovní poukázku k původně napsané a zaplacené částce 189 Kčs připsal tři nuly a poté ji předložil vedoucímu prodejny.

Vyšetřuje OS SNB Praha 8.

V noci z 12. na 13. července 1989 došlo v Kopřivnici (okr. Nový Jičín) k vloupání do budovy Svazarmu. Neznámý pachatel se pravděpodobně nechal uzavřít v objektu a rozlomením bezpečnostní vložky FAB a přeštípnutím visacích zámků vnikl do skladu zbraní, odkud z trezorů odcizil 2 malorážky, 3 závěry a 3 zásobníky k nim, 2 pistole a 6 100 nábojů ráže 5,6 mm. Způsobená škoda činí asi 7 640 Kčs. Po pachateli a odcizených věcech se pátrá. Ve věci bylo zahájeno stíhání pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví.

Vyšetřuje OS SNB Nový Jičín.

Dne 13. července 1989 bylo na území ČSSR hlášeno 712 případů krádeží vloupáním, z toho:

	do obchodů a restaurací	bytů	rekreačních objektů	motorových vozidel	ostatní	škoda celkem
ČSR	8	9	4	18	14	299 400
SSR	2	6	2	2	6	97 600
ČSSR	10	15	6	20	20	397 000

d) Dopravní nehody leteckých, kolejových a silničních prostředků

Dne 13. července 1989 asi v 05.50 hodin u obce Strážské (okr. Michalovce) cyklista [REDACTED] (nar. 1963, bytem Čaklov, okr. Vranov nad Topľou, dělník) vjel na nezpevněnou krajnici silnice, spadl do vozovky, kde byl přejet dosud nezjištěným nákladním automobilem, který z místa nehody ujel. Při havárii byl cyklista [REDACTED] usmrcen. Po pachateli se pátrá.

Vyšetřuje OS SNB Michalovce.

Dopravní nehody dne 13. července 1989

	počet nehod	usmrceno osob	těžce zraněno osob	hmotná škoda v Kčs
ČSR	226	-	13	1 172 700
SSR	115	2	9	511 900
ČSSR	341	2	22	1 684 600

e) Ostatní mimořádné události a závažná trestná činnost

Dne 12. července 1989 ve 21.10 hodin v úseku roty PS Čerchov (okr. Domažlice) byl při pokusu o ilegální přechod státní hranice z ČSSR do NSR za použití jednoho varovného výstřelu do vzduchu zadržen občan NDR Wolfgang KRISA (nar. 1949, bytem NDR, úředník). Střela nedopadla na území sousedního státu.

Vyšetřuje KS SNB Plzeň.

Dne 13. července 1989 zadrželi příslušníci PS pro pokus o ilegální přechod státní hranice z ČSSR do NSR 1 občana NDR.

Pro pokus o ilegální přechod státní hranice z MLR do Rakouska byl maďarskými pohraničními orgány zadržen 1 občan ČSSR.

5. Názory a nálady obyvatelstva

V důsledku nedostatečné přípravy vyznělo negativně shromáždění pracujících ve Výzkumném ústavu chovu skotu v Rapotíně /Severomoravský kraj/, které mělo přijmout rezoluci odsuzující výzvu "Několik vět". Pracující z důvodu nedostatečné informovanosti odmítli pamflet odsoudit, zavládla nekontrolovatelná diskuse a někteří vědečtí pracovníci odešli. Ing. B. KRŇÁVEK /1959/, rezoluci ironizoval s tím, že ve VUMLu je jim princip demokracie vysvětlován jinak. Po slovech předsedy ZO KSČ "co byste chtěli, vždyť nejsme v Africe", většina pracovníků odešla. Podle hodnocení straníků takovým jednáním politika strany spíše utrpěla, než byla podpořena.

V závodě s.p. Tatra v Novém Jičíně /Severomoravský kraj/ při projednávání "Několika vět" zaměstnanci souhlasili s požadavkem na projednávání ekologických otázek. V pobočném závodě s.p. Tatra v Příboře není odsuzující kampaň přijímána pracujícími kladně. Argumentují tím, že by bylo lépe, kdyby stranické orgány pamflet jedním článkem odsoudily v tisku. Rozsáhlou protiakcí došlo k rozšíření materiálu tak, jak by se "chartě - 77" nikdy nepodařilo. Ve slévárně závodu s.p. Tatra Kopřivnice mezi komunisty panuje názor, že když už se přistoupilo k seznamování pracujících s obsahem pamfletu, měl by se tento argumenty vyvrátit a ne podrážděně reagovat.

Mezi zaměstnanci úseku speciální výroby ve Slováckých strojárnách Uherský Brod /Jihomoravský kraj/ se projevuje nespokojenost se snižováním platů a vysokým překračováním přesčasové práce. Je to následkem zastavení zkoušek kompletů speciální výroby Tamara. Při těchto zkouškách, vlivem nedořešené konstrukce rámu ze strany Konštrukty Trenčín, docházelo k jeho praskání. Pokud nedostatek nebude urychleně vyřešen, nesplní Slovácké strojárny za rok plán speciální výroby asi o 61 mil. Kčs. Byl informován stranický orgán.

Ekonomka Leteckých opravů Malešice L. SVOBODOVÁ /1936/ rozšiřuje mezi spolupracovníky informace o rozsáhlém zdražení /potravin, nájemné aj./, které je připravováno k 24. 7. 1989. Jmenovaná dle svého tvrzení viděla připravené ceníky na KV KSČ v Praze, kde má vedlejší pracovní poměr. Připravované zdražení je okolím SVOBODOVÉ dáváno do souvislosti s nedávným společným zasedáním vlády a ÚRO.

Dne 13. července 1989 ve 12.00 hodin v Olomouci řidič osobního služebního automobilu voják Sovětské armády Vladimír Borisovič NĚČAJEV (nar. 1970, zařazen u VÚ Libavá, okr. Olomouc) nedal přednost v jízdě soukromému osobnímu automobilu jedoucímu po hlavní silnici, který řídil pprap. SNB Josef PICEK (nar. 1960, bytem Olomouc, IPS na OO VB Olomouc). Při nehodě utrpěl PICEK a jeden jeho spolujezdec lehké a druhý spolujezdec těžké zranění. Škoda na vozidlech činí asi 4 000 Kčs. Požití alkoholu u řidičů nebylo zjištěno.

Vyšetřuje OS SNB Olomouc.

Navazuje na DSZ ze dne 13. července 1989: ke střelbě sovětských vojáků dne 12. července 1989 v obci Daskabát (okr. Olomouc) při útěku ze soukromé zahrady. Druhým pachatelem, který z místa uprchl, byl zjištěn seržant Sovětské armády Michal Alexejevič OVSEJČUK (nar. 1968, zařazen u VÚ Olomouc). Dále se prokázalo, že jmenovaný střílel slepými náboji. Věc byla postoupena ke kázeňskému vyřízení veliteli sovětské posádky v Olomouci.

Vyšetřuje OS SNB Olomouc.

Rozdělovník

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Hegenbart

Vedoucí Fov/
předst. esen
S. Pílek
S. Kanič
DMS

Dne 13. července 1989 v 17.50 hodin v obci Letohrad (okr. Ústí nad Orlicí) řidič služebního autobusu vojín vojsk MV Rudolf MALINA (nar. 1965, zařazen u VÚ Frýdek-Místek, nyní v kurzu řidičů u PP VB Praha) se střetl s protijedoucím osobním autem řízeným [REDACTED] (nar. 1964, bytem Mistrovice, okr. Ústí nad Orlicí). Příčinou dopravní nehody byl nesprávný pokyn instruktora pprap. SNB Luboša RATHOUSKÉHO (nar. 1962, bytem Praha 8, zařazen na PP VB Praha), který MALINU neupozornil, aby v zúženém místě vozovky, kde se vozidla potkala, zastavil. U RATHOUSKÉHO bylo dechovou zkouškou zjištěno požití alkoholu. Jmenovanému byla odebrána krev a zadržen řidičský průkaz. Ke zranění osob nedošlo. Škoda na obou vozidlech činí asi 900 Kčs.

Vyšetřuje OS SNB Ústí nad Orlicí.

Dne 12. července 1989 ve 22.25 hodin v Žilině podnapilý řidič soukromého osobního automobilu por. SNB Lubomír VISELKA (nar. 1961, bytem Žilina, referent OS SNB tamtéž) po projetí zatáčky dostal v důsledku nepřiměřené rychlosti smyk a narazil do oplocení rodinného domku. Ke zranění osob nedošlo. Škoda na automobilu a oplocení činí asi 18 000 Kčs. Jmenovanému byla odebrána krev na zkoušku alkoholu.

Vyšetřuje OS SNB Žilina.

Rozdělovník

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Hegenbart

vedl. KMW
s. Hlavý
s. Kmitěh

Vytvoření integračního výboru čs.opozice

Dne 11.července 1989 se v brněnském Divadle na provázku sešli zástupci Hnutí za občanskou svobodu, Demokratické iniciativy, "charty-77" a pražského a brněnského Nezávislého mírového sdružení. Přítomni byli Jaroslav a Jan ŠABATOVÉ, Rudolf BATTĚK, Ladislav LIS, ŠTOLBOVÁ, STOROŽENKO, E.MANDLER, Václav MALÝ, doc.MEZNÍK, DOLEŽAL, VIDLÁŘOVÁ a další, celkem 18 osob.

Cílem setkání bylo projednat vytvoření tzv. "Československého občanského výboru", který by měl vypracovat program přijatelný pro všechny skupiny opozice. Předsedou uvedeného výboru by měl být Václav HAVEL. Podle představ účastníků by měl výbor sjednotit postup opozice a realizovat hlavní úkol - vytvoření demokratického a právního státu. Opozice musí být schopna konkurovat stranickému a státnímu vedení a vést s ním dialog. Podmínky tohoto dialogu by měly být v dimenzích prohlášení "Několik vět".

Dalším bodem programu byla činnost Demokratického tiskového střediska /DTS/. Zprávy pro DTS se budou v Praze soustřeďovat u ŠTOLBOVÉ v Brně u Radka MALÉHO a v Bratislavě u Jána ČARNOGURSKÉHO a to z toho důvodu, že Petr UHL blokuje některé zprávy "nezávislých iniciativ". Redakční rada DTS se bude dělit na úsek zahraničních zpráv, přímých reportáží a minikomentářů. Pokladníkem DTS je MANDLER, kontrolory jsou BATTĚK a LIS. Další schůzka se uskuteční 5.9.1989 opět v Divadle na provázku.

Hlavními politickými akcemi v nadcházejícím období jsou 21.srpen, 28.říjen a 10.prosinec. Účastníci setkání se shodli na tom, že je do budoucna třeba zdůrazňovat pozitivní cíle opozice a zvláštní pozornost věnovat myšlence ustavení Ústavodárného shromáždění a vytváření pozitivního politického programu.

/S SNB Praha a Brno/

vedení FMV

I, II a XII správa SNB

KS SNB

Rozdělovník:

s.Jakeš	s.Hoffmann
s.Husák	s.Fojtík
s.Adamec	s.Hegenbart
s.Indra	

Názory Jana URBANA na činnost opozice

Jan URBAN /signatář "charty-77", člen výkonného výboru OBRODY a tajemník Východoevropské informační agentury/ v rozhovoru s neznámým mužem /zatím neztotožněn/ o současné situaci a činnosti čs.opozice předal tomuto muži jeden výtisk k dokumentu o ústavě s tím, aby ho nechal rozepsat a "dostal ho mezi lidi". O uvedeném dokumentu se URBAN vyjádřil, že jeho "podstatou je vlastně jakési vyhlášení války. Nemohou si myslet, že povedou stát tak, jak to činili doposud. Proto je proti nim třeba zezdola zvednout tlak, který nebudou moci potlačit".

Dále se zabývali vydáním dokumentu k volbám. Podle názoru URBANA by to mělo být uděláno formu breviáře. "Jde o to, aby nemohli s lidmi tak manipulovat". Proto by v dokumentu měla být zdůrazněna práva voličů před volbami, při volbách a po volbách. Muž přislíbil, že do konce srpna zpracuje pro uvedený dokument k volbám dvě stránky.

Muž se pochvalně vyjádřil k "Několika větám", podařilo se jim dle jeho názoru zachytit proud. Jeho snem je, aby to do půl roku podepsalo tak milión lidí. Je třeba distribuovat text "Několik vět" a postupně aktivizovat všechny složky společnosti i ženské hnutí, více katolíky atd. On sám se v tom bude angažovat. URBAN přiznal, že reakce vedení a čs.tisku na "Několik vět" byla zdařilá, povedlo se "jím" lidi zastrašit, lidé budou nyní opatrnější.

Pokud jde o současné hnutí nezávislých iniciativ, nemůže se muž zbavit pocitu, že jim chybí organizace. Rovněž mu vadí, že je jim vyčítáno, že nemají žádný program a dělají pouze opozici. URBAN mu oponoval, že OBRODA program má a podle jeho názoru, dobrý. Vznikla již odbočka OBRODY v Bratislavě. Celkově je URBAN optimistou. "Režim se již vyčerpal ze všech možností, musí dojít k obratu. Mohli by to udržet jen vyšší životní úrovní, ale to se jim bez zahraničních úvěrů nemůže podařit".

/II.správa SNB/

Rozdělovník:

s.Jakeš	s.Hoffmann
s.Husák	s.Fojtík
s.Adamec	s.Hegenbart
s.Indra	

vedení FMV
I. a II. Správa SNB

Návštěva západoněmeckého ministra GENSCHERA

K průběhu návštěvy Hanse Dietricha GENSCHERA v ČSSR ve dnech 12. a 13.7.1989 bylo zjištěno následující:

kromě absolvování oficiálního programu je cílem západoněmeckého ministra osobně poznat a "otypovat" naše nejvyšší představitele, zejména předsedu vlády ČSSR s. Adamce, jejich postoje a získat od těchto oficiálních osobností seriózní informace o záměrech čs. vedení v oblasti politiky, ekonomiky- přístupu k nelegálním strukturám, církvi.

Západoněmecká strana má určité znalosti o existenci závažných rozporů mezi socialistickými zeměmi, které by měly podle jejího názoru, kulminovat během jednání představitelů SZ na schůzce politického poradního výboru Varšavské smlouvy v červenci t.r. v Bukurešti. Během rozhovorů s čs. představiteli si GENSCHER hodlal ověřit situaci v tomto směru a získat kvalifikované informace o průběhu a obsahu jednání politického poradního výboru Varšavské smlouvy.

Došlo k setkání s Václavem HAVLEM a to dne 12.7.1989 v době od 17.30 do 18.50 hodin. Rozhovory probíhaly v rezidenci velvyslance za účasti GENSCHERA, velvyslance ZÚ NSR HUBERA, velvyslanckého rady LAUKA, tlumočníka ZÚ NSR GRÖNEBAUMA a členů doprovodu ministra zahraničí NSR.

Tomuto setkání předcházelo krátké interview, které Václav HAVEL poskytl redaktoru v zastoupení západoněmecké TV ARD BRINGER-ROVI. Na položenou otázku: "Václave, domníváte se, že po rozmluvě, ke které Vás pozval ministr GENSCHER, bude porozumění a dodržování lidských a občanských práv v ČSSR lepší?" HAVEL poskytl následující odpověď: "No, já pokud jsem stačil pozorovat za poslední léta, tak si nemohu na nezájem stěžovat, německý národ, německý parlament znal občanské hnutí, mají velký zájem o situaci lidských práv v ČSSR, projevují velkou solidaritu a podporu. Západoněmecká vláda občas bývala trošičku zdrženlivá, tak jsem zvědav, jak rozhovor s panem ministrem dopadne".

Dne 12.7.1989 v 17.00 hodin navštívil GENSCHER kardinála TOMÁŠKA, se kterým setrval asi v půl hodinovém rozhovoru. Následně během rozhovorů na FMZV byl ze západoněmecké strany vysoce kladně hodnocen postup čs. vedení při příležitosti 90. narozenin kardinála TOMÁŠKA a celkový přístup k církevním otázkám. Při příležitosti setkání s TOMÁŠKEM předal GENSCHER jmenovanému dar od západoněmecké církevní hierarchie v podobě televizního přijímače, videorekordéru a dalších blíže nespecifikovaných předmětů.

Během snídaně, dne 13.7.1989 pořádané v rezidenci velvyslance ZÚ NSR v Praze se GENSCHER v 8.30 hodin sešel s jedním z představitelů "charty-77", býv. ministrem zahraničních věcí ČSSR Jiřím HÁJKEM.

/II.správa SNB/

Rozdělovník:

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Lenárt

vedení FMV
I. a II. správa SNB

Názory K.SRPA na připravované akce tzv. nezávislých iniciativ

Karel SRP, bývalý aktivní člen výboru zrušené Jazzové sekce hovořil s řadou představitelů čs.opozice. /Jména neuvedl/. Společně s nimi rozebral a kladně vyhodnotil současný vývoj politické situace v ČSSR, zejména co se týká rostoucí aktivity neformálních, nezávislých a nekonformních seskupení. SRP měl na mysli, zejména vlastní organizaci ART FORUM, kterou posuzuje jako předvoj, který bude schopen připravovat v mnohých ohledech půdu pro činnost dalších seskupení jako je Demokratická iniciativa, Nezávislé mírové sdružení a "charta-77", které se v současné době nacházejí téměř v ilegalitě.

V této souvislosti SRP hovořil o očekávaném průběhu a gradaci akcí opozice připravovaných na srpen 1989 a následující měsíce. Shromáždění, protestní petice, demonstrace a další akce, které "charta-77" spolu s dalšími tzv. občanskými iniciativami připravuje, mají za úkol ve dnech kolem 21.srpna sehrát roli startéru, který vyvolá řetězovou reakci dalších akcí. Jejich kulminace se očekává 28.října na Václavském náměstí, potom v prosinci a zejména v lednu 1990, kdy budou veřejná protispolečenská vystoupení koncipována jako pietní akty k 1.výročí brutálních zásahů bezpečnostních sil na Václavském náměstí.

Celkovým cílem a záměrem všech připravovaných akcí je podle SRPA, prezentace neohroženosti tzv. nezávislých skupin a dále pak docílení maximální podpory doposud nezapojené veřejnosti.

/II.správa SNB/

Rozdělovník:

s.Jakeš
s.Husák
s.Adamec
s.Indra
s.Hoffmann
s.Fojtík

Vedení FMV
I. a II. správa SNB

Požadavky čtenářů Svobodného slova

V posledním období je vedení redakce Svobodné slovo terčem útoků čtenářů, především členů Čs.strany socialistické, kteří vyslovují nesouhlas s publikovanými informacemi. Čtenáři požadují zveřejňování specifických "socialistických" informací, lišících se od zpráv publikovaných v ostatních denících ČSSR, zejména však v Rudém právu. Požadují, aby byly publikovány kritické články ve směru k současné ekonomické a ekologické situaci v naší republice, které by se měly vyznačovat adresností, včetně požadavků na nápravu všech zjištěných nešvarů. Tyto požadavky zaznívají i z tribun členských schůzí a ostatních jednání Čs.strany socialistické a jsou prezentovány jako součást připravovaného nového politického programu Čs.strany socialistické. Vedoucí představitelé Čs.strany socialistické se těmito požadavky zabývali v průběhu jednání posledních PÚV ČSS a dospěli k názoru, že je nutné uvedené požadavky akceptovat. Předseda ČSS dr.Bohuslav KUČERA celou situaci konzultoval s příslušnými funkcionáři ÚV KSČ, kteří s tímto novými trendem v činnosti Svobodného slova údajně vyslovili souhlas.

/II.správa SNB/

Rozdělovník:

s.Jakeš
s.Husák
s.Adamec
s.Indra
s.Hoffmann
s.Fojtík

vedení FMV
I. a II. správa SNB

Informace V. SEIDLA, člena OBRODY po návratu z Moskvy

Vladimír SEIDL po svém návratu z Moskvy, kde byl na setkání býv. studentů historie, informoval představitele OBRODY o poznatcích, které zde získal. Uskutečnil řadu setkání s lidmi zastávajícími významné funkce. Jednal se zástupci Klubu pro podporu Přestavby, který se vytvořil mezi moskevskými komunisty a získal u nich podporu pro OBRODU.

Především jednal s AFANASJEVEM, KARJAKINEM, zástupcem šéfredaktora Moskevských novostí FLOROVSKÝM a se šéfredaktorem měsíčníku "Věk dvacátý a mír". AFANASJEV i KARJAKIN označili současnou vnitřní situaci v SSSR za velmi vážnou. V zemi hrozí hladomor a nacionální konflikty mohou přerůst v několik občanských válek na území SSSR.

Klub pro podporu Přestavby vydává a rozšiřuje letáky se svými požadavky. Dva letáky přivezl. Mezi požadavky klubu patří zejména neprodlené svolání sjezdu KSSS a volba nového ÚV KSSS, zrušení rezoluce 10. sjezdu o jednotě strany a zákazu frakční činnosti. Klub usiluje o zakládání poboček po celém Sovětském svazu a o zveřejnění svých požadavků v Moskevských novinách, což se mu zatím nepodařilo a ani na jeho požadavky nikdo ve stranickém tisku nereagoval.

SEIDL do Moskvy přivezl kompletní materiály OBRODY a předal je představitelům Klubu pro Přestavbu.

Při jednání s šéfredaktorem časopisu "Věk dvacátý a mír" tento projevil vážný zájem o materiály OBRODY a to zejména v souvislosti s tím, že časopis připravuje na srpen celé číslo věnované Československu a srpnu 1968.

Rozdělovník:

Členové a kandidáti PÚV KSČ
s. Hegenbart

/II. správa SNB/

Vedení FMV
I, II a VII. správa SNB
KS SNB

Reakce pracovníka ČsT na pamflet "Několik vět"

Redaktor Telexportu Čs. televize Praha Ota VÝBORNÝ v rozhovoru o podpisové akci pravicových sil pod názvem "Několik vět", řekl, že podle jeho názoru se jedná v podstatě o stejný pamflet jako byl v roce 1968 "2.000 slov". V sedmi požadavcích je napadána sama podstata socialismu v ČSSR a vedoucí úloha KSČ ve společnosti. Ideologické oddělení ÚV KSČ se rozhodlo k protipropagandistické akci a začalo realizovat podpisovou akci obdobného charakteru, která v ČsT Praha byla dána do pohybu pod názvem "Několik našich slov". Formulace akce se setkala s negativním dopadem. Převážná většina pracovníků ČsT odmítla akci podepsat. V některých redakcích šla situace tak daleko, že bylo poukazováno na skutečnost, že obsahově jsou stejné jak akce protisocialistických sil, tak akce ÚV KSČ.

Obě požadují ústupky na vládě a někteří šéfredaktoři např. Oldřich Janota /hlavní redakce dramatického vysílání/ a JUDr. Karel Havlíček /hlavní redakce zábavných pořadů/ zastávali názor, že s akcí ÚV KSČ souhlasí, ale zpracují si vlastní text. Pokud se týkalo vlastních podpisů, byla zejména obava u členů KSČ z toho, že by mohli být bráni k zodpovědnosti v případě, že by se nepodepsali. Nečlenové strany se převážně k podpisu stavěli negativně. Z tohoto důvodu bylo upuštěno od původního záměru, že by akci podepisovali všichni pracovníci ČsT. Bylo sesbíráno málo podpisů, což bylo důvodem k tomu, že podpisová akce ČsT byla zastavena, protože ve formě jak vznikla a probíhala by měla spíše politicky negativní dopad.

/II.správa SNB/

Rozdělovník:

s. Jakeš	s. Hoffmann
s. Husák	s. Fojtík
s. Adamec	s. Hegenbart
s. Indra	

vedení FMV
I. a II. správa SNB

Dodatek k informaci

Schůzka výkonného výboru tzv. Klubu OBRODA

Uvedený příklad v DSZ z 13.7.1989 na straně 3 "Skupina vyhledává údajně takové případy jako například získání pozemku s.Štěpánem v blízkosti hotelu Praha" je interpretací vystoupení Miloše HÁJKA a současně ukázkou, že nepřátelské síly neváhají při osočování vedoucích funkcionářů používat i nepravdivé informace.

Rozdělovník:

Členové a kandidáti PÚV KSČ
s.Hegenbart

vedení FMV
I, II. a XII. správa SNB
KS SNB

K jednání brazilského ministra zahraničí se zvláštním vyslancem USA

Zvláštní vyslanec prezidenta BUSHe Edward ROWNY se pokusil při nedávném rozhovoru s brazilským ministrem zahraničních věcí Robertem Costa de Abreu SODRÉ přimět brazilské vedení, aby ratifikovalo smlouvu o nešíření jaderných zbraní. Dal konkrétně najevo, že v případě kladného rozhodnutí Brazílie v této otázce jí bude ze strany Spojených států umožněn přístup k některým vyspělým technologiím. Stejně tak obchodně ekonomické rozpory mezi oběma zeměmi by mohly být urychleně řešeny.

E. ROWNY uvedl, že USA pozorně sledují integrační proces mezi Brazílií, Argentinou a Uruguayí. Dle Washingtonu tento proces poškozuje zájmy amerického kapitálu, protože omezuje americký export do těchto zemí /potraviny, stroje, strojní zařízení/. Zvláštní vyslanec upozornil, že BUSHova administrativa má v úmyslu předložit otázku porušování principů volného obchodu ze strany Brazílie k posouzení v rámci GATT.

Zdůraznil též, že země Latinské Ameriky musejí nadále vyvíjet úsilí k zajištění kolektivní bezpečnosti vzhledem k pokračující středoamerické krizi a ke složité vnitropolitické situaci v různých státech regionu. Tlumočil brazilskému představiteli přání prezidenta USA projednat tuto otázku na zvláštním zasedání Organizace amerických států.

Brazilský ministr prohlásil, že SARNEYova vláda nemá v úmyslu připojit se ke smlouvě o nešíření jaderných zbraní, jelikož některé body této smlouvy neodpovídají národním zájmům Brazílie. Výroky ROWNYho ohledně integrace mezi Brazílií, Argentinou a Uruguayí označil SODRÉ za neopodstatněné a poukázal na to, že USA podepsaly dohodu s Kanadou a jednají s Mexikem o vytvoření společného trhu. Vyzval Washington, aby přistupoval k prohlubujícím se ekonomickým problémům Brazílie a ostatních latinskoamerických zemí s větším porozuměním a poskytl jim v obchodních a finančních otázkách větší výhody.

/I.správa SNB/

Rozdělovník:

s. Johanes
s. Štěrbá
s. Štefaňák

vedení FMV
I. a II. správa SIVB

K politické koncepci salvadorského prezidenta

Nový salvadorský prezident Alfredo CRISTIANI, představitel umírněného křídla strany Nacionalistické republikánské spojení /ARENA/, je podporován místní oligarchií a značnou částí středních vrstev. Pro politickou platformu CRISTIANIho jsou příznačná hesla "na obranu demokracie a za ukončení občanské války v Salvadoru". Snaží se distancovat od ultrapravicového křídla Nacionalistického republikánské spojení, obviňovaného ze spojení s polovojenskými antikomunistickými jednotkami.

Podle západních expertů je CRISTIANI přívržencem posilování armády a policie i aktivizace boje proti povstalcům. V zásadě ne-odmítá možnost obnovení jednání se salvadorskými povstanci, má však v úmyslu zaujmout při těchto jednáních tvrdá stanoviska. Bude trvat na odzbrojení partyzánů jako na podmínce pro zahájení dialogu a pro zapojení Fronty národního osvobození F. Martího do politického života země. Západní pozorovatelé rovněž nevyklučují možnost přijetí represivních opatření proti legálním levicovým stranám a organizacím Salvadoru.

Ekonomické problémy země chce CRISTIANI řešit především povzbuzením zahraniční kapitálové účasti, soukromého podnikání a reprivatizací státních podniků.

V oblasti zahraniční politiky je CRISTIANI pro diverzifikaci obchodně ekonomických styků, pro rozšíření spolupráce se státy západní Evropy a Asie. Zvláštní význam přikládá upevňování vztahů Salvadoru se Spojenými státy, jelikož si je vědom životní důležitosti americké ekonomické a vojenské pomoci pro Salvador.

CRISTIANI je pro politické urovnání problémů Střední Ameriky a pro jejich řešení na základě guatemalských dohod. Zároveň chce vázat řešení otázky demobilizace a repatriace nikaragujských

kontrarevolucionářů na odzbrojení salvadorských povstalců. Salvador-
ský prezident sdílí stanovisko USA ohledně nutnosti podporovat
nikaragujské kontrarevolucionáře do té doby, než budou "sandinovci
ochotni k ústupkům v otázce moci v Nikaragui".

/I.správa SNB/

vedení FMV

I. a II. správa SNB

Rozdělovník:

s. Johanes

s. Štefaňák

